

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه آزمونهای دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی

(۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸)

با پاسخ تشریحی

شامل:

✓ سوالات سنوات گذشته

✓ نکات طلایی

✓ آزمونهای تالیفی و شبیه ساز

به کوشش:

دیپارتمان تخصصی دکتری جزا

سرشناسه: دپارتمان تخصصی دکتری جزا و جرم‌شناسی

عنوان: مجموعه آزمونهای دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی (۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸)

مشخصه نشر: تهران، انتشارت عدلیه، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۴۰۰ صفحه

موضوع: جرم‌شناسی - حقوق جزای عمومی و اختصاصی - آیین دادرسی کیفری - فقه جزایی

شناسه افزوده: صلاحیت - آیین دادرسی - تحقیقات مقدماتی

شناسه افزوده: بازپرس - دادستان - نیابت قضایی - دادگاه کیفری یک - دادگاه کیفری دو

شناسه افزوده: فقه جزایی - حدود - قصاص - دیات - قضا - شهادت

شناسه افزوده: جرم - مجازات - تکرار جرم - مجازات اشخاص حقوقی

شناسه افزوده: تعویق صدور حکم - آزادی مشروط - تعلیق مجازات - تخفیف مجازات

شناسه افزوده: دکتر گلدوزیان - دکتر اردبیلی - دکتر نوربها - دکتر توجهی

شناسه افزوده: دکتر کوشا - دکتر طهماسبی - دکتر تدین - دکتر شمس ناتری

قیمت: ۸۰ هزار تومان

تلفن:

۰۲۱-۶۶۹۲۱۰۰۲

۰۲۱-۶۶۵۸۱۷۴۸

Email: nashreadliye@gmail.com

<http://www.adlpub.com>

کانال تلگرام عدلیه را در گوشی خود دنبال کنید:

@entesharateadliye

کانال دکتری حقوق

<https://t.me/PHDdoktori>

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فقط اخلاق است که باعث احترام به حقوق معنوی می‌شود.

A
D
L
I
Y
E
H

فهرست مختصر مطالب

مقدمه:	۵
بخش اول: آزمونهای سنوات قبل دکترای حقوق جزا (۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸)	۷
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۰	۷
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۱	۱۸
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۲	۴۲
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۳	۵۹
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۴	۸۹
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۵	۱۴۰
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۶	۱۹۰
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۷	۲۵۰
آزمون دکتری نیمه متمرکز ۱۳۹۸	۳۰۰
بخش دوم: نکات طلایی	۳۴۰
بخش سوم: شبیه سازی آزمون دکتری (با سوالات در سطح آزمونهای دکتری جزا)	۳۶۰

عذلییه- ناشر بسته های دکتری- ۰۲۰۰۱۱۶۶۶۶۹ و ۰۹۳۱۹۰۹۳۱۶۰۹۱۲۲۱۶۰

مقدمه

کتاب مجموعه آزمونهای دکتری جزا (۱۳۹۰-۱۳۹۸) برای داوطلبانی تالیف و گردآوری شده که در آزمون دکتری جزا و جرمشناسی شرکت کرده و برای آزمون دکتری پیش رو (دراسفندماه) خود را آماده می‌کنند. مسلماً داوطلبان کارشناسی ارشد حقوق نیازی به مطالعه این کتاب نخواهند داشت و تخصص سوالات دکتری جزا بالاتر از آزمون کارشناسی ارشد و هر آزمونی از جمله قضاوت و وکالت می‌باشد.

همانطور که مطلع هستید؛ تعداد سوالات تخصصی که در آزمون دکتری مطرح می‌شود ۹۰ سوال است که بین ۴ درس تخصصی **متون فقه جزایی، حقوق جزای عمومی و اختصاصی، آیین دادرسی کیفری، جرمشناسی** تقسیم می‌شود. یکی از نکاتی که لازم است خوانندگان این کتاب دقت نمایند این است که این کتاب شامل سوالات دکتری دانشگاه آزاد اسلامی نمی‌شود (چرا که آزمونهای کارشناسی ارشد و دکتری آزاد با دانشگاه های سراسری از سال ۹۶ جمع شده است و برگزار کننده سازمان سنجش شده است که هر ساله اولین جمعه یا دومین جمعه اسفند ماه این آزمون را برگزار می‌کند) و با توجه به اینکه سوالات دکتری نیمه متمرکز دارای اهمیت می‌باشد؛ بنابراین دپارتمان دکتری حقوق جزا نیز این آزمونها را که مابین سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸ توسط سازمان سنجش برگزار شده است؛ در قالب یک کتاب جمع آوری و تالیف نموده است. البته برخی از سوالات آزمونی که در سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ مطرح شده‌اند؛ به دلیل تغییر قوانین در سالهای ۹۲ الی ۹۳ فاقد اعتبار می‌باشد که معمولاً این موضوع در توضیحات تست‌ها یادآوری شده است. مهمترین این قوانین، قانون آیین دادرسی کیفری و قانون مجازات اسلامی می‌باشد. تصویب این دو قانون مهم، هم در برگزاری آزمونهای بعد از سال ۱۳۹۳ تاثیر گذاشت و هم باعث بی‌اعتبار شدن سوالات آزمونی سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ شد؛ این حذفیات بیشتر شامل درس حقوق جزای عمومی و آیین دادرسی کیفری است. بنابراین سوالات **بخش حقوق جزای اختصاصی، متون فقه و جرمشناسی** به اعتبار خود باقی مانده است.

فارغ از موارد فوق، موضوعی وجود دارد مبنی بر اینکه آیا در آزمونهای دکتری جزا، سوالات امکان تکرار شدن در آزمون سالهای بعد را دارند؟ در پاسخ باید گفت که در برخی از سنوات شاهد این موضوع هستیم اما تعداد این سوالات زیاد نیست و نهایتاً یک الی دو سوال و آن هم با تغییر در صورت مساله، می‌باشد.

طبق نتایج آماری به دست آمده در آزمون دکتری سال ۹۸ تعداد شرکت کننده در آزمون دکتری نیمه متمرکز حقوق جزا حدود ۶ هزار نفر بود که از این تعداد نهایتاً کمتر از ۱۳۰۰ نفر قبول نهایی شدند. در حالی که در سال ۱۳۹۷ تعداد شرکت کنندگان با اینکه نزدیک به ۷ هزار نفر بود؛ پذیرش نهایی نیز نزدیک به ۱۸۰۰ دانشجو بود و در سال ۱۳۹۶ هم شرکت کنندگان دکتری جزا نزدیک به ۸ هزار داوطلب بودند که نزدیک به ۲۰۰۰ نفر در این آزمون قبول نهایی شدند. بنابراین مشاهده می‌شود که هر سال نسبت به سال قبل هم تعداد داوطلبان و هم تعداد پذیرش در دوره دکتری کاهش یافته است. این موضوع به دو دلیل است؛ اولاً اینکه تکمیل ظرفیت در دکتری مطابق مصوبه وزارت علوم برداشته شده است و هم اینکه کاهش ظرفیتهای دانشگاهها در این شاخه به دستور وزارت علوم می‌باشد. به طوری که در سالهای قبل از سال ۱۳۹۸ در هر دانشگاه تعداد ۷ نفر ظرفیت پذیرش وجود داشت و ۲ نفر نیز از طریق استعدادهای درخشان (بدون آزمون) وارد این دانشگاهها می‌شدند؛ اما سال ۱۳۹۸ در یک اقدامی نه چندان خوب، ظرفیت پذیرش دانشجوی دکتری در دانشگاهها ۳ الی ۷ نفر اعلام شد؛ که این امر نهایتاً باعث کاهش جذب و پذیرش نهایی داوطلبان در این شاخه شده است. بنابراین در آزمون اخیر (۱۳۹۸) از هر ۴ داوطلب دکتری جزا نهایتاً ۱ نفر قبول نهایی شده و در این دانشگاهها مشغول به تحصیل شده است. ثانیاً؛ هر ساله تعدادی از داوطلبان دکتری وارد صندلی های دانشگاه ها می شوند و باعث کاهش تعداد شرکت کنندگان در آزمون دکتری سال بعد می‌شوند. ضمناً وضعیت اقتصادی و تحریم ها (به دلیل شهریه بالای ۱۰ میلیون تومان برای هر ترم) داوطلبان دکتری به صورت غیرمستقیم در کاهش مستمر داوطلبان دکتری در یکی دو سال اخیر تاثیر به سزایی داشته است. انتظار می‌رود که این رویه در آزمون سالهای پیش رو هم لحاظ شود. به هر حال، بایستی منتظر بود تا در زمان خودش درباره آن اظهار نظر شود.

فارغ از موضوعات فوق، به دلیل اصلی نگارش این کتاب می‌رسیم؛ که در حقیقت به این موضوع ارتباط دارد: این است که داوطلبان قدرت تست زنی پیدا کرده و تسلط خود را بر مباحث جزایی بالاتر ببرند؛ چرا که اگر داوطلبی بعد از هر مبحثی تستهای مرتبط با آن

را حل نماید؛ مسلماً از مسائل جزئی و نکات مهم و آزمون‌ی آن بحث اطلاع پیدا کرده و در روز آزمون با قدرت و روحیه بالاتری سر جلسه حاضر شده و این موضوع کمک شایانی به داوطلبان این شاخه خواهد کرد. در پایان پیشنهاد می‌شود که داوطلبان عزیز، جلد دیگر کتاب تستی انتشارات عدلیه را که مربوط به تستهای تالیفی و شبیه‌سازی شده می‌باشد؛ جهت موفقیت در آزمون و تسلط بر سوالات روز آزمون مطالعه نمایند؛ اسم این کتاب مجموعه تست های شبیه سازی شده می‌باشد؛ شبیه سازی هم یعنی اینکه سطح سوالات در حد و حدود سوالات دکتری است و سطحش از سوالات سایر آزمونهای دیگر مانند کارشناسی ارشد، وکالت، قضاوت و ... بالاتر است؛ چون تخصصی برای داوطلبان آزمون دکتری کار شده است. لازم به ذکر است که جلد دوم مدتی بعد از انتشار جلد اول منتشر خواهد شد.

دپارتمان تخصصی دکتری حقوق جزا

پاییز و زمستان یک‌هزار و سیصد و نود و هشت

بخش اول:

**مجموعه آزمونهای دکتری نیمه متمرکز
(۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸)**

حقوق جزا - آزمون دکتری نیمه متمرکز سال ۱۳۹۰

مجموعه دروس تخصصی (متون فقه جزایی، حقوق جزای عمومی و اختصاصی، آیین دادرسی کیفری، جرمشناسی)

۱- لو ألقاه في البحر فالتَّمَمَهُ الْحَوْتُ فهو عمد

- (۱) اذا اتفق التمامه
(۲) اذا قصد إلقاءه في البحر
(۳) اذا قصد القام الحوت
(۴) لان الإلقاء كاف في الضمان

۲- **اذا اشترط ... جاز.

- (۱) حمل الدابة فيما بعد
(۲) تاخير المبيع في يد البائع ما شاء
(۳) ان يبلغ الزرع السنبل
(۴) تبقيّة الزرع الى اوان السنبل

۳- از روایت: «من قتل مومنا متعمداً قيد منه الا ان يرضى اولياء المقتول ان يقبلوا الدية فان رضوا بالدية واحب ذلك القاتل

فالدية» کدام گزینه قابل استفاده است؟

- (۱) الواجب في قتل العمدة القصاص عيناً
(۲) الواجب في قتل العمدة القصاص تخييراً
(۳) الواجب في قتل العمدة احد الامرین القصاص والدية
(۴) ولی القصاص مخیر بین الامرین لقوله (ع): فهو بخیر النظرین

۴- **در عبارت: «و لا یضمن المستاجر العین الا بالتعدی فیها او بالتفريط ولو شرط فی عقد الاجارة ضمانها بدونها فسد

العقد.» علت فساد عقد چیست؟

- (۱) شرط بدوی است.
(۲) شرط خالی از غرض حکمی است.
(۳) شرط مزبور برخلاف مقتضای امانت است.
(۴) شرط خارج از قدرت مشروط علیه است.

۵- المراد بالضغث في حد الزنا

- (۱) الجلد و عقوبة زائدة
(۲) القبض على جملة من العیدان المشتمل على العدد
(۳) الجلد و جز الراس و التغریب
(۴) الجمع بین الجلد و الرجم اذا كان محصناً

۶- با توجه به این متن «اذا اجتمع الزوجه و اخت للابوين مع جماعة من كلاله الام» سهم الارث

- (۱) خواهر ابوینی $\frac{1}{2}$ و کلاله امی متعدد $\frac{1}{6}$ و زوجه $\frac{1}{8}$ ، الباقی به نسبت فریضه

- (۲) زوجه $\frac{1}{4}$ برادر و خواهر امی $\frac{1}{3}$ ، باقی خواهر ابوینی فرضاً و رداً.

- (۳) کلاله امی متعدد $\frac{1}{3}$ ، زوجه $\frac{1}{8}$ ، خواهر ابوینی $\frac{1}{2}$ الباقی به نسبت بین کلاله ابوینی و امی تقسیم می شود.

- (۴) کلاله امی از ارث محروم است و سهم خواهر ابوینی $\frac{1}{2}$ و زوجه $\frac{1}{4}$ الباقی به خواهر ابوینی رد می شود.

۷- «الف» مبلغی پول به «ب» می دهد تا او «ج» را به قتل برساند ولی «ب» پس از گرفتن پول از کشور خارج شده و مأموریت

قتل را انجام نمی دهند. این مقدار از عمل «الف»:

- (۱) شروع به قتل عمد است.
(۲) فقط شروع به قتل (است).
(۳) معاونت در قتل عمد است.
(۴) اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم علیه نفوس مردم است.

و

و

۱ - علامت ستاره به معنای عدم نیاز به مطالعه سوالات فوق است. همانطور که داوطلبان مطلع هستند از سال ۱۳۹۶ متون فقه منحصر در بخش فقه جزایی شده است و از سایر بخش ها مانند فقه عمومی و خصوصی در دکتری سوال مطرح نمی شود.

عنوان	شاخه	تعداد سوالات	سال
کلید سوالات	حقوق جزا	۲۰	۱۳۹۰

شماره سؤال	گزینه صحیح
۱	۴
۲	۴
۳	۱
۴	۳
۵	۲
۶	۳
۷	سوال ایراد دارد.
۸	۴
۹	۳
۱۰	۱
۱۱	۳
۱۲	۲
۱۳	۱
۱۴	۳
۱۵	۱
۱۶	۱
۱۷	۱
۱۸	۲
۱۹	۴
۲۰	۲

فراوانی سوالات دکتری جزا در سال ۱۳۹۰	
متون فقه جزایی	<p>۱ سوال مربوط به قتل عمد و ۱ سوال درباره تخیر در نوع پرداخت دیه مقرر شرعی، قتل بوده است.</p> <p>۱ سوال درباره حد زنا بوده است.</p>
حقوق جزا عمومی و حقوق جزای اختصاصی و آیین دادرسی کیفری	<p>۱ سوال درباره قتل و شروع به جرم قتل است.</p> <p>۱ سوال درباره تعدد مادی جرم است.</p> <p>۱ سوال درباره جعل مادی - ۱ سوال درباره جعل مفادی و ۱ سوال نیز درباره جعل اسناد رسمی بوده است؛ یعنی ۳ سوال از بخش جعل آمده است.</p> <p>۱ سوال درباره مصونیت نمایندگان و عدم شمول مجازات به نمایندگان کنسولگری و سفارتخانه‌ها در داخل کشور است.</p> <p>۱ سوال درباره تعلیق جرم است که در سوال پرسیده شده بود کدام جرم قابل تعلیق نیست؟</p> <p>۱ سوال درباره عفو عمومی بوده است. عفو عمومی از موارد معافیت و سقوط مجازات می‌باشد.</p> <p>۱ سوال درباره درباره اختلاس توسط کارمند دولت بوده است (مرتبط با قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری)</p> <p>۱ سوال درباره درخواست تخفیف مجازات می‌باشد که از دادگاه صادر کننده حکم قطعی درخواست می‌شود.</p> <p>۱ سوال در خصوص وقوع جرم سقط جنین است.</p> <p>۱ سوال درباره تخلف رانندگی است: اگر راننده همه اصول رانندگی را رعایت کند؛ آیا مرتکب مجازات و پرداخت دیه می‌شود یا خیر؟</p> <p>۱ سوال در مورد جرم سرقت است.</p> <p>۱ سوال درباره مجازات صدور چک بلامحل است.</p>

متون فقه جزایی			
۱ سوال	حدود	۱۵ سوال	تعداد کل سوالات
۱ سوال	قصاص		
۱ سوال	دیات		

گوشزد: در آزمون دکتری سال ۱۳۹۰ از بخش قضاوت و شهادت سوالی طرح نشده است.

پایه - ناشر بسته های دکتری - ۰۲۱۰۹۶۹۲۱۰۰۲
۰۹۱۲۲۱۰۹۳۱۹ و ۰۹۶۹۲۱۰۰۲

تسلط تکنیکی بر سوالات

سوال ۱: درباره قتل عمد است. با این موضوع که: اگر شخصی دیگری را به دریا بیاندازد و ماهی او را ببلعد این اقدام او عمد است: برای اینکه عمل در دریا انداختن جهت مسئولیت قتل عمد و ضمان او کافی است.

سوال ۲: حذف

سوال ۳: درباره قاتلی است که مرتکب قتل شده است. مطابق سوال قاتل مخیر است در برگزیدن نوع پرداخت دیه؛ مانند ۲۰۰ گاو - ۱۰۰ شتر و... این سوال تاکیدش بر قاعده تخییر قاتل بوده است.

سوال ۴: حذف

سوال ۵: درباره حد زنا است. ضغث به کسره ضاء در اصل (لغت) به معنای مجموعه و دسته‌ای از هر چیز است و منظور از آن در اینجا تعدادی چوب و مانند آن است که مشتمل بر عدد معتبر در حد زنا می‌باشد که به صورت مجموع، آن را به دست گرفته و یکباره به مجرم می‌زنند به طوری که بدنش را به درد آورد.

سوال ۶: حذف

سوال ۷: به صورت مساله ای مطرح شده است؛ به این صورت: «الف» مبلغی پول به «ب» می‌دهد تا او «ج» را به قتل برساند ولی «ب» پس از گرفتن پول از کشور خارج شده و مأموریت قتل را انجام نمی‌دهند. این مقدار از عمل «الف» چه مجازاتی دارد؟ که بر مبنای نظر دکتر میر محمد صادقی هیچکدام از گزینه ها صحیح نبوده است.

و

و

و

و

پاسخنامه تحلیلی

۱- گزینه ۴ صحیح است.

لو ألقاه في البحر فالتقمه الحوت فهو عمد: لان الإلقاء كاف في الضمان

اگر شخص را به دریا بیاندازد و ماهی او را ببلعد این اقدام عمد است: برای اینکه عمل در دریا انداختن کافی است در مسئولیت او .

متن کامل فقهی عبارت فوق این است: لو ألقاه في البحر فالتقمه الحوت إذا قصد إلقاء الحوت أو كان وجوده والتقاه غالباً في ذلك الماء وإن لم يقصد القامه ولا كان غالباً فانفق ذلك (ضمنه أيضاً على قول) لأن الإلقاء كاف في الضمان، وفعل الحوت أمر زائد علي

۲- گزینه ۴ صحیح است.

ولو شرط تبقيه الزرع في الأرض اذا بيع أحدهما دون الآخر الى أوان السنبل جاز لأن ذلك مقدور له و لا يعتبر تعيين مدة البقاء بل يحمل على المتعارف من البلوغ، لانه مضبط:

اگر شرط گردد که زراعت تا هنگام خوشه دار شدن در زمین باقی بماند، این شرط جایز است البته در صورتی که زمین یا زراعت بدون دیگری فروخته شود، زیرا انجام چنین کاری در توان مشروط علیه است، بدون آنکه نیازی به تعیین زمان باقی ماندن زراعت بر روی زمین باشد و مدت چنین شرطی، به اندازه‌ای که معمول است قرار داده می‌شود، زیرا زمان متعارف مشخص می‌باشد.

۳- گزینه ۱ صحیح است.

مَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا قِيدَ مِنْهُ إِلَّا أَنْ يَرْضَى أَوْلِيَاءَ الْمَقْتُولِ أَنْ يَقْبَلُوا الدِّيَةَ فَإِنْ رَضُوا بِالْدِّيَةِ وَ أَحَبَّ ذَلِكَ الْقَاتِلُ فَالْدِّيَةُ اثْنَا عَشَرَ أَلْفًا أَوْ أَلْفٌ دِينَارٍ أَوْ مِائَةٌ مِنَ الْإِبِلِ وَإِنْ كَانَ فِي أَرْضِ فِيهَا الدَّنَانِيرُ فَالْفُ دِينَارٍ وَإِنْ كَانَ فِي أَرْضٍ فِيهَا الْإِبِلُ فَمِائَةٌ مِنَ الْإِبِلِ

هر کسی انسان مومنی را عمداً به قتل رساند قصاص می‌شود مگر اولیای مقتول را راضی کند اگر رضایت به دیه بدهند. در این صورت قاتل مخیر است در پرداخت دو هزار گوسفند یا هزار دینار یا یکصد شتر بپردازد. اگر در جای آنها دینار باشد هزار دینار بپردازد و اگر در جایی باشد که شتر وجود دارد یکصد شتر بپردازد.

این امر بیانگر تخییر بین امرین است که قاتل آن را انتخاب می‌کند؛ بنابراین گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

نکته بسیار مهم: انواع شترها در فقه

حِقَّة: عنوان شتر ماده سه ساله می‌باشد. از آن در باب زکات و دیات نام برده‌اند.

بنت لبون: به ماده شتر دو ساله گویند که دو سالش تمام شده و وارد سه سالگی می‌شود.

بنت مخاض: شتر ماده ای است که یک سال تمام داشته و وارد سال دوم شده باشد.

ثنیه: شتری را گوینده که ۵ سال به بالا داشته باشد.

بازل عام: شتری است که هشت سال را تمام کرده و وارد سال نهم شده باشد.

طروقه الفحل: شتری است که استعداد حاملگی را داشته باشد.

۴- گزینه ۳ صحیح است.

لايضمن المستأجر العين الا بالتعدي أو التفريط ولو شرط في عقد الاجارة ضمانها بدونها فساد العقد الفساد الشرط من حيث مخالفة المشروع، و مقتضى الاجارة:

مستأجر ضامن عین مستأجره نیست جز در صورت تعدی و تفريط و اگر موجر در ضمن عقد اجاره شرط کند که مستأجر حتی بدون تعدی و تفريط هم ضامن عین باشد، در این صورت عقد اجاره باطل می‌شود، زیرا عقد مزبور مخالف شرع و مخالف مقتضای عقد اجاره است.

۵- گزینه ۲ صحیح است.

الضعث بالكسر واصله الحزمة من الشيء و المراد هنا القبض على جملة من العيدان و نحوها المشتمل على العدد المتعبر في الحد و ضربه به دفعة واحدة مولمة بحيث يسمه الجميع اوينكس بعضها على بعض فيناله ألماًها.

ضعث به کسر هاء در اصل لغت به معنای مجموعه و دسته‌ای از هر چیز است و منظور از آن در اینجا تعدادی چوب و مانند آن است که مشتمل بر عدد معتبر در حد زنا می‌باشد به صورت مجموع آن را به دست گرفته و یک باره به مجرم می‌زنند به طوری که بدنش را به درد آورد و همه چوبها به بدن مجرم برسد و یا اینکه بعضی از چوبها بر بعضی دیگر فشار آورند و ضربه آنها با واسطه به بدن مجرم برسد.

۶- گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به فرض مزبور در سوال کلاله امی متعدد $\frac{1}{3}$ ، زوجه $\frac{1}{8}$ ، خواهر ابوینی $\frac{1}{2}$ و الباقی به نسبت بین کلاله ابوینی و امی تقسیم می‌شود. سایر گزینه‌ها صحیح نیست.

بخش دوم: نکات طلایی

«کتاب حدود»

۱. «الزنا و هو إيلاج البالغ العاقل في فرج امرأة قبلاً أو دبراً محرّمة عليه من غير عقد و لا شبهة قدر الحشفة.»
زنا آن است که شخص بالغ و عاقل از روی علم و اختیار به مقدار سر آلت خود را در فرج زنی (بلکه داخل کردن در قبل یا دبر) که بر او حرام است داخل کند بدون آنکه عقد نکاح یا شبهه‌ای در کار باشد.
۲. «لايكفي في تحقق شبهة الدارئة للحد العقد علي المحرمة بمجرد من غير أن يظنّ الحل اجماعاً لانتفاء المعني شبهة حينئذ.»
عقد بستن با زنی که بر شخص حرام است به تنهایی و بدون آنکه با گمان به حلیت توأم باشد در تحقق یافتن شبهه‌ای که حد را ساقط می‌کند کافی نیست. این حکم نزد فقهای امامیه اجماعی است و دلیلش آن است که در فرض یاد شده (چون مرد می‌داند که زن بر او حرام است عنوان شبهه صدق نمی‌کند) و معنای شبهه منتفی است.
۳. «ويتحقق الاكراه علي الزنا في الرجل علي أصح القولين.»
بنابر قول صحیح‌تر اکراه بر زنا در مورد مرد نیز تحقق پیدا می‌کند.
۴. «لو شهد به اقل من النصاب المعتبر فيه حدّوا للفرية.»
اگر کسانی که شهادت به زنا می‌دهند کمتر از نصاب معتبر باشند به خاطر افترا حد تازیانه می‌خورند.
۵. «لابد من اتفاقهم علي الفعل الواحد في الزمان الواحد و المكان الواحد فلو اختلفوا حدّوا للقذف.»
شهود باید به یک فعل در زمان واحد و مکان واحد اتفاق نظر داشته باشند پس اگر در یکی از این امور با یکدیگر اختلاف نظر داشته باشند حد قذف بر آنان جاری خواهد شد.
۶. «لو اقام بعضهم الشهادة في الغيبة الباقي حدّوا و لم يرتقب الاتمام لأنه لا تأخير في حد.»
اگر برخی از شهود در حالی که سایر شهود هنوز حاضر نشده‌اند، به زنا شهادت دهند بر آنان حد جاری می‌شود و منتظر سایر شهود نمی‌مانند تا بیایند و نصاب را کامل کنند زیرا در اجرای حد نباید تأخیر شود.

و
و
و
و
و
و
و

بخش سوم:

شبه سازی آزمون دکتری

(با سوالات در سطح آزمونهای دکتری)

این قسمت در حقیقت آزمونهای شبیه سازی شده برای داوطلبان دکتری بوده است؛ بنابراین می‌توانید به عنوان آزموننی جهت سطح تسلط بر دروس تخصصی دکتری جزا در نظر بگیرید. (دپارتمان)

آزمون شبیه ساز اول

فقه جزایی

(حدود - قصاص - دیات - قضا و شهادت)

۱- در این جمله شهید ثانی: «کما لو أخلته نفسها مع إمكانه فی حقه لم یکن زانیا ویمكن الغنی عن هذا القید» عبارت

«هذا القید» به چه مفهومی اشاره دارد؟

الف- جهل موضوع

ب- جهل فعل

ج- عالم بتحریم موضوع

د- عالم بتحریم فعل و جاهل بتحریم موضوع

پاسخ تشریحی: علم فاعل به حرمت زنا:

تاسعها: کونه عالماً بتحریم الفعل؛ شرط نهم این است که فاعل باید به تحریم فعل عالم باشد؛ یعنی، وقتی زنا صدق می‌کند که بداند عملش حرام است.

فلو جهل التحريم ابتداء لقرب عهده بالدين، أو لشبهه، كما لو أخلته نفسها مع إمكانه فی حقه لم یکن زانیا؛ اما اگر به دلیل تازه مسلمان شدن و یا شبیهه که زنش برای وی در حقیقت حلال بوده است؛ نداند که عملش حرام است، زنا بر او صدق نمی‌کند. (اگر یک مجوسی که ازدواج با محارم را جایز می‌داند، مسلمان شود و خواهرش را وطی کند، چون نمی‌داند که اسلام ازدواج با محارم را حرام کرده است، زنا بر او صدق نمی‌کند و حد بر او جاری نمی‌شود؛ چون جاهل است و جاهل معذور است.

برای مثال اگر زنی به مردی بگوید که بیا و مرا وطی کن، من راضی هستم و آن مرد خیال کند که رضایت زن کافی است و نیازی به عقد نیست، آن‌گاه زن را وطی کند و پس از آن متوجه شود که اشتباه کرده است، زنا بر مرد محقق نمی‌شود. البته این به شرطی است که امکان این توهّم درباره زانی وجود داشته باشد.

ویمكن الغنی عن هذا القید بما سبق لأن مرجعه إلى طروء شبهه وقد تقدم اعتبار نفيها؛ ممکن است بگوییم که نیازی به ذکر قید کونه عالماً بالتحریم نیست؛ چرا که پیش‌تر در تعریف گفته شد که وطی به شبهه زنا نیست. به عبارت دیگر، اگر کسی خیال کند که با اعلام رضایت زن، وطی او بر وی حلال می‌شود؛ وطی‌اش، وطی به شبهه محسوب می‌شود. بنابراین ذکر عبارت کونه عالماً بتحریم الفعل در اینجا لازم نیست، چون وطی به شبهه پیش‌تر ذکر شده و یکی از مصادیق شبهه نیز این است که اشتباهی زن را بگیرد و وطی‌اش کند و چنین تصور کند که زن بر او حلال است.

گزینه ب صحیح است.

۲- حکم فقهی اقرار مراهق از نظر شهید ثانی چیست؟

الف- یودب لصدق الفعل علیه مطلقاً

ب- یؤدب لکذبه أو صدور الفعل عنه

ج- لو أقر حال کماله حکم علیه

د- لو أقر حمل علی التعزیر

پاسخ تشریحی: ولا فرق فی الصبی بین المراهق و غیره فی نفی الحد عنه بالإقرار اگر اقرار کننده کودک باشد، اقرار وی پذیرفته نمی‌شود. خواه اینکه مراهق باشد؛ **یعنی بلوغش نزدیک باشد**، یا مراهق نباشد. بنابراین، به خاطر اقراری که کرده است، حد بر وی جاری نمی‌شود.

نعم یؤدب لکذبه أو صدور الفعل عنه؛ اما اگر کودک به زنا اقرار کند او را تأدیب می‌کنند. زیرا امر از دو حال خارج نیست: یا دروغ می‌گوید و زنا نکرده؛ یا زنا کرده است. در هر دو حال، تعزیر می‌شود زیرا مستحق تأدیب است.

نکته: منظور از مراهق کودکی است که بلوغش نزدیک است.

گزینه ب صحیح است.

۳- با توجه به کلمه (للاصل) در عبارت ذیل به چه قاعده ای استناد شده است؟

«و مقتضی اطلاق اشتراط ذلک عدم اشتراط تعدد مجالس بحسب تعدده للاصل»

الف- اصل اشتراط

ب- اصل عدم لزوم

ج- اصل اقدام

د- اصل جَبّ

پاسخ تشریحی: و مقتضی اطلاق اشتراط ذلک عدم اشتراط تعدد مجالس بحسب تعدده؛ مصنف، پیش تر فرموده بودند که برای ثبوت جرم باید چهار بار اقرار گرفته شود نه آنکه این چهار اقرار باید در چهار مجلس باشد. کلام مصنف در این رابطه، مطلق است. شارح می‌فرماید: «مقتضای اطلاق مصنف (شهید اول) در اشتراط چهار مرتبه در اقرار، این است که لازم نیست که مجالس اقرار متعدد باشد؛» یعنی مقرر می‌تواند در یک مجلس، چهار بار اقرار را به صورت هم زمان انجام دهد و این در ثبوت حد بر او کافی است.

الف) دلایل طرفداران عدم اشتراط تعدد مجلس در اقرار

للاصل؛ به دلیل اصل عدم لزوم تعدد مجلس. (یعنی، چون دلیلی خاص در این رابطه در دست نیست، اصل بر براءت است).

۲- وقول الصادق (علیه السلام) فی خبر جمیل "ولا یرجم الزانی حتی یقر أربع مرات" من غیر شرط التعدد فلو اشتراط لزوم

تأخر البیان؛ دلیل دیگر، روایت جمیل است که بر طبق آن امام صادق (علیه السلام) فرمودند: «زانی را حد نمی‌زنند و رجم نمی‌کنند، مگر اینکه چهار بار اقرار کند.»

گزینه ب صحیح است.

و

و

و

و

و

و

و

آیین دادرسی کیفری

۱- مطابق قانون، چنانچه فرد بازداشت شده طی شش ماه از تاریخ ابلاغ رای قطعی حاکی از بی گناهی خود درخواست جبران خسارت خود را به کمیسیون استانی تحویل ندهد....

الف- حق شکایت از او سلب خواهد شد.

ب- بعد از آن تاریخ فقط در دادگاه کیفری استان می تواند طرح موضوع کند.

ج- در صورتی که مهلت شش ماه تمام شود می تواند دعوای خود را در دادگاه عمومی مطرح کند.

د- در صورتی که مهلت شش ماه تمام شود می تواند دعوای خود را در کمیسیون ملی جبران خسارت افراد بازداشت شده بی گناه مطرح کند.

پاسخ تشریحی: مرجع طرح دعوای مطالبه خسارت ناشی از بازداشت افراد بی گناه به موجب ماده ۲۵۷ ق.آ.د.ک (کمیسیون استانی جبران خسارت افراد بازداشت شده) است که این کمیسیون از سه نفر قاضی دادگاه های تجدیدنظر هر استان به انتخاب رئیس قوه قضائیه تشکیل می شود. (فقط: پرونده های مبتنی بر براءت یا قرار منع تعقیب). آرای صادره از کمیسیون استانی جبران خسارت افراد بازداشت شده بی گناه ظرف ۲۰ روز قابل اعتراض در (کمیسیون ملی جبران خسارت افراد بازداشت شده بی گناه) است. این کمیسیون متشکل از رئیس دیوان عالی کشور یا یکی از معاونان وی و دو نفر از قضات دیوان عالی کشور به انتخاب رئیس قوه قضائیه است.

نکته: شخص بازداشت شده شش ماه از تاریخ ابلاغ رای قطعی حاکی از بی گناهی خود مهلت دارد تا درخواست جبران خسارت را به کمیسیون استانی تحویل دهد. نحوه تنظیم این درخواست فاقد هر گونه شرایط خاص است و بدون نیاز به پرداخت هزینه دادرسی است و بعد از ارائه تقاضا به دفتر کمیسیون رسید اخذ می شود. در صورتی که مهلت شش ماه تمام شود می تواند دعوای خود را در دادگاه عمومی مطرح کند.

گزینه ج صحیح است.

۲- کدام یک از مراجع ذیل حق رسیدگی به دعوای جبران خسارت ناشی از اشتباه یا تقصیر قاضی را دارد؟

الف- دادگاه عمومی تهران

ب- دادگاه کیفری استان

ج- دادگاه عالی انتظامی قضات

د- دادسرای انتظامی قضات

پاسخ تشریحی: رسیدگی به دعوای جبران خسارت ناشی از اشتباه یا تقصیر قاضی موضوع اصل ۱۷۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در صلاحیت دادگاه عمومی تهران است؛ رسیدگی به دعوای مذکور در دادگاه عمومی منوط به احراز تقصیر یا اشتباه قاضی در دادگاه عالی است. اگر ابتدائاً خسارت توسط دولت پرداخت شود اعم از اینکه اشتباه یا تقصیر متوجه قاضی یا دیگر عوامل بازداشت کننده باشد یا خیر؛ اگر دولت ابتدائاً بخواهد به فرد مقصر مراجعه کند باید به دادگاه عمومی تهران مراجعه کند. در این صورت رسیدگی دادگاه منوط به احراز تقصیر قاضی در دادگاه عالی انتظامی قضات است.

گزینه الف صحیح است

و

و

و

و

حقوق جزای عمومی و اختصاصی

و
و

جرمشناسی

۱- با توجه به دولتی شدن و سازمانی شدن جرایم در نتیجه اجرای عدالت توزیعی و رفع نشدن مشکلات اقتصادی طبقات مختلف بهترین نظریه حاکم در این خصوص چه می باشد؟

- الف- نظریه مارکسیستی
- ب- نظریه لیبرالیسم
- ج- نظریه لیبرال دمکراسی
- د- سوسیال دموکراسی

پاسخ تشریحی: جرمشناسی مارکسیستی معتقد است: علل شیوع جرم در جوامع سرمایه‌داری، توزیع ناعادلانه امکانات تولید و اقتصاد (حتی در نتیجه خصوصی سازی و آزادسازی تجارت) است که این امر باید در دست دولت به صورت موقت قرار گیرد تا در نهایت به هدف ایده آل خود یعنی جامعه بی طبقه شکل گیرد. در این کشورها باعث ایجاد دولت توزیعی می‌شود. در مقابل جرمشناسی کلان، جرمشناسی خرد وجود دارد.

نکته: در خصوص حاکمیت شهروندان بر زندگی خود و طرفداری دولتها از خصوصی سازی و حاکمیت اصل حاکمیت فردی نظریه لیبرال دمکراسی در حال حاضر بهترین نظریه اجرایی در کشورهای غربی است. گزینه ج صحیح است.

۲- تاکید قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲ بر اجرای اقدامات تأمینی و تربیتی در جرایم کودکان مبتنی بر کدام

یک از نظریات جرمشناسی است؟

- الف- جمهوری خواه
- ب- راست نو
- ج- جرمشناسی خرد
- د- جرمشناسی بالینی

پاسخ تشریحی: در خصوص اصلاح مجرمین، جرمشناسی بالینی (که یکی از شاخه‌های جرمشناسی کاربردی است) پیشنهاد نمود که به جای کیفر (مجازات) اقدامات تأمینی و تربیتی اعمال شود. به طور نمونه تاکید قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲ بر اجرای اقدامات تأمینی و تربیتی در جرایم کودکان مبتنی بر این نظر است. (جرمشناسی بالینی جزوی از جرمشناسی کاربردی نیز محسوب می‌شود).

گزینه د صحیح است.

۳- قانون حرارتی بزهکاری متعلق به کدام یک از اندیشمندان جرمشناسی است؟

- الف- ژولی
- ب- گری
- ج- کتله
- د- ساترلند

پاسخ تشریحی: با توجه به نظریه پارامترهای محیطی تأثیر شرایط اجتماعی بیش از شخصیت بزهکار است و بنابراین باید به مقتضیات اجتماعی بیش از شرایط فردی توجه نمود.

دانشمندانی که به این موضوع تکیه دارند:

- ❖ کنتله بلژیکی با تکیه بر آمار جنایی و عوامل اقتصادی و اجتماعی
- ❖ گری فرانسوی به نقش عوامل آب و هوا — قانون حرارتی بزهکاری — مکتب جغرافیایی
- ❖ ژولی با بررسی بزهکاری اطفال و بزهکاری در فرانسه و مطالعه بر روی عوامل محیطی
- ❖ گابریل تارد دانشمند فرانسوی با بررسی درباره اینکه چرا عوامل محیطی بر روی بزهکاری اثر می‌گذارد.
- ❖ رافائل گاروفالو جرم‌شناس ایتالیایی و نویسنده کتاب جرم‌شناسی، اجتماع و عوامل آن را سبب بزهکاری دانسته‌اند.
- ❖ مارکس و انگلس با محوری تلقی نمودن عامل اقتصادی، بزه را ناشی از بی‌عدالتی اقتصادی دانسته‌اند.
- ❖ ساترلند، تورستن سلین که از متفکران قدیمی‌تر چون دورکیم و تئوری «تضاد فرهنگی» او متأثر شده‌اند نام برد. این جرم‌شناسان تأکید فراوانی بر روی عوامل اجتماعی و تضاد فرهنگی داشته و در پیشبرد علم جرم‌شناسی در جهان نقش ارزنده‌ای ایفاء نموده‌اند.
- گزینه ب صحیح است.

و
و
و
و
و
و

آزمون شبیه ساز

دوم

عدلیه- ناشر بسته های دکتری - ۰۲۰۱۱۹۶۶۹۶۹۰۰۰۰۲-۹۱۲۴۱۰۹۳۱۹۰۹۳۱۹۰۹۳۱۹۰۹۳۱۹۰۹۳۱۹۰